

Samrådsredogörelse

Detaljplan för del av
Sparre 3
Trossö, Karlskrona kommun

Vad är en samrådsredogörelse?

Samrådsskedet

Samrådsskedet är det första tillfället för de som anses vara berörda av förslaget att lämna synpunkter. Samrådet följs sedan av ett granskningsskede, vilket är ytterligare ett tillfälle för berörda att lämna synpunkter. De som yttrar sig under samrådet, och andra berörda, kommer meddelas när planförslaget finns tillgängligt för granskning.

De som berörs av planförslaget och har synpunkter måste framföra dessa skriftligt under samråds- eller granskningsskedet för att senare ha rätt att överklaga kommunens beslut att anta detaljplanen.

Synpunkter från samrådet sammanställs och kommenteras i en samrådsredogörelse. I samrådsredogörelsens kommentarer redovisas kommunens ställningstaganden till inkomna synpunkter, huruvida de tillgodoses eller inte samt en motivering. I avsnittet förändringar av planförslaget redovisas alla förändringar som tillkommit efter samrådsskedet.

Överklaga

En detaljplan kan enbart överklagas baserat på icke tillgodosedda synpunkter från de med besvär rätt eller formaliafel.

De som har rätt att överklaga en detaljplan baserat på planförslagets innehåll är sakägare, till exempel fastighetsägare, arrendatorer, hyresgäster och andra med rättighet till fastigheter inom eller i anslutning till planområdet. Även intresseorganisationer kan ha rätt att överklaga en detaljplan om:

1. Organisationens huvudsakliga ändamål är att bevaka naturskydds-, kulturskydds- eller miljöskyddsintressen, och dessa berörs av detaljplanen.
2. Organisationen inte är vinstdrivande.
3. Organisationen har bedrivit verksamhet i Sverige under minst tre år.
4. Organisationen har minst 100 medlemmar eller på annat sätt visar att verksamheten har allmänhetens stöd. Det går även att överklaga en detaljplan om processen varit felaktigt genomförd, så kallat formaliafel.

Detaljplanen går att överklaga i tre veckor efter det att beslut om antagande har publicerats på kommunens anslagstavla. Överklagan skickas till kommunen, som sedan skickar det vidare till mark- och miljödomstolen.

Hur ska dokumentet läsas och var kan jag få mer information?

Denna samrådsredogörelse är en sammanfattning av de synpunkter som inkommit under samrådstiden. Originalyttrandena finns hos Karlskrona kommun, miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen och lämnas ut på begäran.

Varje yttrande sammanfattas under en rubrik namngiven efter vem som yttrat sig. Yttrandet besvaras sedan efter sammanfattningen i en blå ruta under rubriken *kommentar*. (Om det inkommit identiska yttranden eller mycket snarlika så sammanfattas dessa ihop. Om så är fallet står det angivet i inledningen av yttrandet.)

Privatpersoner benämns med initialer i sammanfattningen detta för att underlätta i samband med nätpublicering. När samrådsredogörelsen publiceras på nätet tas personuppgifter (förnamn, efternamn och fastighetsbeteckning) i rubrikerna bort och enbart initialer lämnas kvar.

Innehållsförteckning

Vad är en samrådsredogörelse?.....	2
Innehållsförteckning	4
Inledning.....	5
Förteckning av inkomna yttranden.....	6
Förändringar av planförslaget	7
Yttranden	8
Länsstyrelsen	8
Enskilda sakägare	16
Föreningar och intresseorganisationer	16
Myndigheter, organisationer och bolag	18
Politiska partier	25
Nämnder, förvaltningar och kommunala bolag	25
Företag	25
Övriga inkomna yttranden	25
Sändlista vid samrådet.....	26

Inledning

Detaljplanen för SPARRE 3, Trossö, har varit utsänd för samråd 5 juni – 15 augusti 2025. Samrådstiden och samrådsmötet har annonserats i lokalpressen fredagen den 5 juni 2016. Samrådsmötet blev dock inställt på grund av för få anmälda.

Under samrådstiden har planhandlingarna (bestående av samrådsbrev, plankarta med planbestämmelser, planbeskrivning, behovsbedömning och länsstyrelsens yttrande, social konsekvensanalys, dagsljusutredning, dagvattenutredning, översvämningutredning, trafikbullerberäkning, översiktlig miljöteknisk markundersökning, materialinventering av kasernbyggnad, luftanalyser av inomhusmiljö och PM krigsbranddamm samt fastighetsförteckning.) funnits tillgängliga på Karlskrona kommun och stadsbiblioteket samt på Karlskrona kommuns webbplats: www.karlskrona.se (Fastighetsförteckningen har inte publiceras på internet på grund av dataskyddsföreningen, GDPR. Den har dock funnits tillgänglig som pappersupplaga).

Förteckning av inkomna yttranden

Insändare:	Datum:	Kommentar:
Länsstyrelsen	2025-08-15	-
Sakägare		
-	-	-
Föreningar och intresseorganisationer		
Bostadsrättsföreningen Bataljonen 11	2025-07-28	
Föreningen Gamla Carlcrona	2025-08-14	-
Myndigheter, organisationer och bolag		
Försvarsmakten	2025-07-17	-
Räddningstjänsten i Östra Blekinge	2025-07-11	-
Lantmäteriet	2025-07-11	
Region Blekinge & Blekingetrafiken	2025-06-18	-
Politiska partier		
-	-	-
Nämnder, förvaltningar och kommunala bolag		
Social- och funktionsstödsnämnden	2025-06-25	Ingen erinran
Äldrenämnden	2025-06-13	Ingen erinran
Företag		
-	-	-
Övriga inkomna yttranden		
Marinens Musikkår	2025-08-11	-

Förändringar av planförslaget

Plankartan har kompletterats med följande:

- information om vilka planbestämmelser som regleras av sekundär egenskapsgräns.
- I övrigt redaktionella justeringar.

Planbeskrivningen har kompletterats med följande:

- avsnittet om dagvatten har förtydligats vad gäller fördröjning enligt framtagen dagvattenutredning.
- avsnitt om ”Risk för högt vattenstånd och klimatanpassning” har vidareutvecklats med motivering för användande av tidshorisonten 2130.
- resultatet från undersökning av inomhusluft om klorerade lösningsmedel har lagts till.
- resultatet av kompletterande provtagning av PFAS11 i tre jordprover.
- en sammanfattning av framtagen Miljö- och hälsoriskbedömning och åtgärdsutredning.
- information om vad som gäller vid skydd av kulturvärden eller rivningsförbud i en detaljplan och information om fastighetsägarens eventuella rätt till ersättning.
- Information om vad som gäller vid inlösen enligt 14 kap. 14 § PBL.

Utredningar

- *Luftanalyser av inomhusmiljö i byggnad* om inomhusluft i kasernbyggnaden har kompletterats med undersökning efter klorerade lösningsmedel.
- *Översiktlig miljöteknisk markundersökning* har reviderats efter att kompletterande provtagning av PFAS11 har skett i tre jordprover.
- *Miljö- och hälsoriskbedömning och åtgärdsutredning* har tagits fram.

Redaktionella justeringar.

Yttranden

Länsstyrelsen

Samråd om detaljplan för Del av Sparre 3, Karlskrona kommun

Sammanfattning

Länsstyrelsen ställer sig positiv till möjliggörande för en mer flexibel användning av den befintliga kasernbyggnaden. Planområdet ligger centralt och har nära både till service och kollektivtrafik. Det är dock viktigt att kommunen beaktar översvämningsfrågan och föroreningar i kommande process.

Beskrivning av ärendet

Detaljplanen har överlämnats till Länsstyrelsen för samråd i enlighet med 5 kap. 11 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL. Handlingar daterade 2025-06-03. Detaljplanen handläggs med utökat förfarande.

Under samrådet ska Länsstyrelsen enligt 5 kap. 14 § PBL särskilt

1. ta till vara och samordna statens intressen
2. verka för att riksintressen enligt 3 och 4 kap. miljöbalken (1998:808), MB, tillgodoses, att miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap. MB följs och att strandskydd enligt 7 kap. MB inte upphävs i strid med gällande bestämmelser

3. verka för att sådana frågor om användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner samordnas på ett lämpligt sätt verka för att en bebyggelse inte blir olämplig eller ett byggnadsverk olämpligt med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Under samrådet ska Länsstyrelsen också särskilt ge råd om tillämpningen av 2 kap. PBL. Länsstyrelsen ska dessutom ge råd i övrigt om tillämpningen av bestämmelserna i denna lag, om det behövs från allmän synpunkt.

Syftet med detaljplanen

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra för en mer flexibel användning av den befintliga kasernbyggnaden inom fastigheten Sparre 3. Utöver användningarna kontor och skola som medges i gällande detaljplan prövas bostadsändamål i form av bostadsrätter och/eller hyresrätter och studentbostäder, centrumverksamheter såsom hotell (long-stay-koncept),

vuxenutbildning, café och vårdcentral. I detaljplanen har skoländamålet preciserats till gymnasieskola.

Planområdet omfattas av detaljplan från 1989 där genomförandetiden har gått ut.

Detaljplanens överensstämmelse med översiktsplanen

Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att detaljplanen överensstämmer med översiktsplanen.

Länsstyrelsens synpunkter - prövningsgrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 11 kap. 10 § PBL och nu kända förhållanden att frågor som rör översvämning och föroreningar ska lösas på ett tillfredsställande sätt i enlighet med vad som anges nedan. I annat fall kan länsstyrelsen komma att pröva kommunens beslut att anta detaljplanen.

Riksintresse

Planområdet omfattas av riksintresse för totalförsvaret enligt 3 kap. 9 § MB och berör sjöövningsområde, stoppområde höga objekt, MSA-område samt påverkansområde för väderradar. Då planområdet ligger inom den MSA-påverkande zonen för Ronneby flygplats är Luftfartsverket samt Försvarmakten sakägare och ska ges möjlighet att yttra sig över detaljplanen. Försvarmakten har meddelat att de inte har någon erinran. I de fall det framkommer behov av flyghinderanalys ska en sådan genomföras och skickas till berörda flygplatser. Före byggstart (då bygglov eller miljötillstånd finns) ska också blanketten flyghinderanmälan enligt (Luftfartsförordningen SFS 2010:770) skickas in till Försvarmakten. Flyghinderanmälan avser byggnader och andra föremål (högre än 45 meter och belägna inom tätort, högre än 20 meter utanför tätort). För vidare information se www.forsvarsmakten.se där blankett finns.

Området ligger inom riksintresse för kulturmiljövården Karlskrona stad och befästningar (K15) enligt 3 kap. 6 § MB. Värdebeskrivningen för riksintresset Karlskrona stad och befästningar K15 behandlar i huvudsak stadens stadsplan och stadens siluettverkan av monumental torgarkitektur med två barockkyrkor. Stadens siluett med Fredrikskyrkans torn som högsta punkt ingår som ett centralt värde för både riksintresset Karlskrona stad och befästningar K15 och Världsarvet Örlogsstaden Karlskrona. Fredrikskyrkan har sedan den byggdes utgjort ett tydligt landmärke och den monumentala barockkyrkan är omistlig för stadens siluett.

Världsarv

Området ligger inom Örlogsstaden Karlskrona objekt nr 560 på Unescos världsarvslista med motiveringen: "Karlskrona är ett utomordentligt väl bevarat exempel på en europeiskt planerad örlogsstad inspirerad av anläggningar i andra länder. Karlskrona har i sin tur tjänat som förebild för andra anläggningar med liknande uppgifter. Örlogsbasen spelade en viktig roll under de århundraden när storleken på ett lands flottstyrka var en avgörande faktor i europeisk realpolitik, och Karlskrona är den bäst bevarade och mest kompletta av dem som finns kvar."

Om ny bebyggelse tillkommer på platsen ska den anpassas till principer som stärker riksintresset för kulturmiljö och anpassas till världsarvets värden.

Strandskydd

Den östra delen av planområdet omfattas av 100 meter generellt strandskydd. Enligt miljöbalken återinträder strandskyddsbestämmelser när gällande detaljplan upphör att gälla och ersätts med en ny.

Kommunen får upphäva strandskyddet för ett område som avses ingå i en detaljplan, om det finns särskilda skäl enligt 7 kap. 18 c § p 1 miljöbalken. I den aktuella detaljplanen hänvisar kommunen till punkt 1 vilket innebär att området:

1. redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften.
2. Strandskyddet föreslås upphävas för kvartersmarken. Länsstyrelsen har inga synpunkter på detta.

Hälsa och säkerhet

Buller

Länsstyrelsen har inga synpunkter utöver vad som kommunen anger i planhandlingarna. Utöver att kommunen alltid bör sträva efter bästa möjliga ljudmiljö vid planering av bostäder, skola och vissa vårdinrättningar och anpassa användningen utefter de förutsättningar som finns och kan skapas på platsen.

MKN

Enligt 2 kap. 10§ PBL skall MKN följas vid planläggning. Miljökvalitetsnormer är bestämmelser om den lägsta godtagbara miljö kvalitet och är juridiskt bindande, fastställda av regeringen utsedd myndighet. Miljökvalitetsnormer finns för luft, vatten och buller.

Länsstyrelsen bedömer att miljö kvalitetsnormerna inte påverkas negativt av planförslaget.

Dagvatten

Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att planförslaget inte innebär en betydande miljöpåverkan avseende dagvattenhantering.

Det är dock oklart hur dagvattensystemet är anlagt idag men troligen kommer inte åtgärder avseende dagvattenhanteringen från del av Sparre 3 förhindra orenat dagvattenutsläpp direkt till kanalen till Stumholmen. Kommunen bör se över denna fråga och ta fram förslag till hur fördröjningssteg, som ofta även innebär att en viss rening av dagvattnet, kan användas. Vidare ser länsstyrelsen positivt på att dagvattenhanteringen kommer att studeras i det fortsatta planarbetet.

Kommentar: I framtiden framtagen dagvattenutredning föreslås dagvattensystemet utgöras av regnbäddar som kommer att rena och fördröja dagvattnet från planområdet innan det släpps ut till befintliga ledningar. Alternativt kan fördröjningen anordnas med exempelvis ett underjordiskt makadammagasin. Regnbäddar bedöms dock vara mer gynnsamt ur både ett tekniskt och ekonomiskt perspektiv samt att de skapar fler ekosystemtjänster så som biologisk mångfald och gröna estetiska miljöer.

Exakt utformning och val av dagvattenlösningar och skyfallshantering fastställs dock senare under detaljprojekteringen av området. Markanvändningen kan dock inte förändras i någon större utsträckning jämfört med nuläget då gårdsmiljön, tillsammans med byggnaden på fastigheten, är skyddade genom en byggnadsminnesförklaring.

Förorenade områden

Det har utförts en övergripande utredning av inomhusluften i kasernbyggnaden. Länsstyrelsen anser att kommunen behöver komplettera den med undersökning efter klorerade lösningsmedel.

Tryckeriverksamheten var aktiv fram till 1975 och under den tiden användes klorerade lösningsmedel inom branschen enligt naturvårdsverkets branschlista. Länsstyrelsen anser att det inte går att utesluta risken för klorerade lösningsmedel i inomhusluften på fastigheten utan en kompletterande undersökning.

Länsstyrelsen håller med i kommunens bedömning att markföroreningarna behöver utredas mer för att en platsspecifik riskbedömning ska kunna utföras.

Kommentar: Utredningen *Luftanalyser av inomhusmiljö i byggnad* om inomhusluft i kasernbyggnaden har kompletterats med undersökning efter klorerade lösningsmedel. Analysresultaten påvisar inga halter överskridande laboratoriets rapporteringsgränser. Planbeskrivningen har uppdaterats med informationen.

Utredningen *Översiktlig miljöteknisk markundersökning* har reviderats efter att kompletterande provtagning av PFAS11 har skett i tre jordprover. Provtagningen har gjorts med anledning av förhöjda halter i vattnet i krigsbranddammen. Inga halter av PFOS överskridande SGI:s preliminära riktvärde för känslig markanvändning har noterats. Planbeskrivningen har kompletterats med resultatet.

En *Miljö- och hälsoriskbedömning och åtgärdsutredning* har också tagits fram efter samrådet vilken har sammanfattats i planbeskrivningen.

Översvämningsrisk

Länsstyrelsen har beslutat om *Riktlinjer för bedömning av översvämningsrisk längs Blekinges kust med hänsyn till klimatförändringar*. Riktlinjerna baserar sig på SMHI:s analys av extrema vattenstånd i Blekinge och ger underlag om vilka risknivåer som länsstyrelsen utgår från vid bedömning av lämplighet för olika typer av byggnationer. Utgångspunkt för bedömning av säkerhetsnivå är för Karlskrona kommun år 2150. Uträkningen av säkerhetsnivån görs genom att addera framtida medelvattenstånd med högvattenhändelse och säkerhetsmarginal. Det innebär säkerhetsnivåer på 3,9 meter för hälso- och sjukvård, bostäder, och gymnasieskola och 3,6 meter för service, restaurang, hotell och handel. Plankartan medger användning för centrum, bostäder och gymnasieskola i hela byggnaden. Det innebär att översvämningsutredningen behöver utgå från en säkerhetsnivå på 3,9 meter för hela planområdet.

Ska säkerhetsmarginalen på 0,4 meter bortses ifrån behöver det vara väl motiverat varför den ska minskas och i så fall med hur mycket. Att enbart nämna att en vind- och vågutredning kommer att göras är inte tillräckligt som motivering.

Utgångspunkten i plan- och bygglagen är att frågor kring hälsa och säkerhet ska vara slutligt avgjorda i samband med antagande av detaljplan.

Kommentar: Efter samrådet har kommunen haft en dialog med länsstyrelsen den 30e september 2025 angående frågor kopplat till klimatanpassning. Planbeskrivningens avsnitt om ”Risk för högt vattenstånd och klimatanpassning” har därefter vidareutvecklats med motivering för användande av tidshorisonten 2130.

Länsstyrelsens synpunkter enligt annan lagstiftning

Här redovisas Länsstyrelsens synpunkter i frågor som har betydelse för planens genomförbarhet.

Kulturmiljö

Länsstyrelsen är enig i kommunens ställningstagande i att planens genomförande inte medför att de kulturhistoriska värdena inom riksintresset, världsarvet eller byggnadsminnet påverkas negativt under förutsättning att eventuella höga kustskydd eller liknande inte påverkar stadsbilden eller byggnadsminnet negativt.

Aktuell fastighet ligger inom fornlämning RAÄ Karlskrona 77:1, (L1979:5469). Lämningen utgörs av stadslager från den första etableringen på Trossö som stad. Enligt 10 § 2 kap. Kulturmiljölagen ska den som avser att uppföra en byggnad eller en anläggning eller genomföra ett annat arbetsföretag i god tid genom att inhämta information från länsstyrelsen ta reda på om någon fornlämning kan beröras av företaget och i så fall snarast samråda med länsstyrelsen.

Det är positivt att planen förses med det föreslagna rivningsförbudet, ”r”, varsamhetsbestämmelser, ”k” och prickad mark.

Fornlämningar

Aktuell fastighet ligger inom fornlämning RAÄ Karlskrona 77:1, (L1979:5469). Lämningen utgörs av stadslager från den första etableringen på Trossö som stad.

Enligt 10 § 2 kap. Kulturmiljölagen ska den som avser att uppföra en byggnad eller en anläggning eller genomföra ett annat arbetsföretag i god tid genom att inhämta information från länsstyrelsen ta reda på om någon fornlämning kan beröras av företaget och i så fall snarast samråda med länsstyrelsen.

Allé

Det finns träd i anslutning till byggnaderna. Dessa är väl beskrivna i planförslaget och de träden som står i rad är även korrekt angivna som alléträd. Alléträd är skyddade enligt 7 kap 11 § miljöbalken och kommer träden att påverkas negativt krävs dispens. Dispens söks hos länsstyrelsen.

Det är viktigt att det ta hänsyn till träden i planeringen samt att de skyddas vid kommande åtgärder.

Kommentar: Alléträden kommer inte att beröras av de nya användningarna i kasernbyggnaden.

Koppling till miljömålen

Länsstyrelsen anser att den fysiska planeringen utgör ett viktigt verktyg för att uppnå miljömålen. PBL (2010:900) är direkt knuten till miljöbalken, enligt dess 2 kap 2 §. Miljömålen ska enligt miljöbalkspropositionen (1997/98:45) vara vägledande vid tillämpningen av miljöbalken.

Länsstyrelsen anser att kommunen har redogjort för relevanta miljömål på olika nivåer, det nuvarande miljötillståndet och planinnehållets förhållande till detta på ett tillräckligt sätt.

Klimatanpassning

Länsstyrelsen anser att samtliga projekt bör ta hänsyn till effekterna av ett förändrat klimat. Klimatförändringar i form av ökad och intensivare nederbörd, höjda medeltemperaturer och värmeböljor, samt stigande havsnivåer, medför konsekvenser för i stort sett alla samhällssektorer och anpassningsåtgärder är därför nödvändiga.

Det är viktigt att planområdets lämplighet över tid utreds utifrån en analys av relevanta klimateffekters inverkan på området. Analysen bör sedan ligga till grund för beslut om lämplig markanvändning, samt vilka eventuella klimatanpassningsåtgärder som behöver integreras i planförslaget för att möta effekterna av ett förändrat klimat.

Social robusthet, tillgänglighet och användbarhet

Barnkonventionen blev en del av svensk lagstiftning från den 1 januari 2020. Eftersom barns livsvillkor påverkas av den fysiska planeringen är det viktigt att ha med barn och ungas rättigheter i samhälls-planeringen. Länsstyrelsen anser att kommunen på ett tillräckligt sätt har redogjort för sociala förhållanden i planhandlingarna.

Energihushållning

Plan och bygglagen (2010:900) anger i 2 kap. 3 § att planläggning enligt denna lag ska ske med hänsyn till natur- och kulturvärden, miljö- och klimataspekter, bl.a. genom en långsiktigt god hushållning med mark, vatten, energi och råvaror samt goda miljöförhållanden i övrigt.

I samband med planering påverkas möjligheterna till hållbar energianvändning på främst tre sätt:

- Möjligheten till effektiva transporter, genom t.ex. lokalisering och infrastruktur.
- Möjligheten till hållbar energianvändning i byggnader genom effektiv användning och användning från förnybara källor.
- Möjligheten till produktion av värme eller el från förnybara källor.

Faktorer att beakta är bland annat lokalisering, exploateringstal, parkeringsnorm, avstånd till kollektivtrafik och turtäthet, möjligheter att försörja den nya bebyggelsen med fjärr-/närvarme och solvärme, tillgång till service samt funktionsblandning.

Länsstyrelsen bedömer att det är goda förutsättningar för att uppfylla vad som nämns ovan.

Elektronisk kommunikation

Den digitala infrastrukturen ska enligt 8 kap. 4 § punkt 10 PBL ingå som en del i planbeskrivningen. Där står det att ”Ett byggnadsverk ska ha de tekniska egenskaper som är väsentliga i fråga om bredbandsanslutning”. Där det är lämpligt kan rekommenderade anläggningsmetoder ingå.

I 3 kap. 20a § plan- och byggförordningen (PBF) preciseras hur PBL:s bestämmelser avseende detta egenskapskrav ska användas. Vidare har Boverket tagit fram nya allmänna råd (2017:1) om bredbandsanslutning. Det anges också i 3 kap. 20a § PBF att

1. En byggnad som innehåller bostäder eller arbetslokaler ska vara projekterad och utförd på ett sådant sätt att lägenheterna lätt kan anslutas till ett höghastighetsnät för elektronisk kommunikation.
2. Ett flerbostadshus ska vara utrustat med en accesspunkt i eller utanför byggnaden.

Länsstyrelsen bedömer att det är goda förutsättningar för att uppfylla vad som nämns ovan.

Betydande miljöpåverkan

Länsstyrelsen 17 januari 2025 i yttrande varit enig i kommunens ställningstagande i att planens genomförande inte medför en betydande miljöpåverkan för riksintresset, världsarvet eller byggnadsminnet under förutsättning att eventuella höga kustskydd eller liknande inte påverkar stadsbilden eller byggnadsminnet negativt.

Redovisning av detaljplanens konsekvenser på fastighetsnivå

Enligt 4 kap. 33§ PBL ska konsekvenserna på fastighetsnivå för organisatoriska, tekniska, ekonomiska och fastighetsrättsliga åtgärder

framgå av detaljplanens planbeskrivning. Länsstyrelsen bedömer att kommunen redogör konsekvenserna på ett tillräckligt sätt.

Information

Använd länsstyrelsernas e-tjänst för komplettering eller yttrande i ärende. I e-tjänsten anger ni Länsstyrelsen Blekinge och diarienummer. Ni hittar e-tjänsten via länken här ovanför, eller i vår e-tjänstportal (www.lansstyrelsen.se/e-portal).

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef Lena Ekroth med planarkitekt Carina Burelius som föredragande. I ärendet har byggnadsantikvarie Magnus Johansson och miljöhandläggare Emma Adriansson deltagit

Kommentar: Kommunen noterar länsstyrelsens information och råd.

Enskilda sakägare

Inga sakägare har yttrat sig över detaljplanen.

Föreningar och intresseorganisationer

Bostadsrättsföreningen Bataljonen 11

Bostadsrättsföreningen Bataljonen 11 bedömer att planförslaget inte utgör några större förändringar som påverkar vår pågående markanvändning. Som medlem i samfälligheten kan vi emellertid bli berörda av vilken sammansättning tillåtna ändamål som släpps fram genom revideringen av detaljplanen och dess generering av trafik och parkering.

Vi anser att "centrum" i bestämmelsen KCBS ska innebära restriktionen dock ej detaljhandel". Den inskränkningen innebär dock att café, restaurang, vårdcentral etc. mycket väl kan förverkligas i den gamla kasernbyggnaden.

Kommentar: Kommunen bedömer att viss handel kan vara lämplig i byggnaden därav bör inte planbestämmelsen begränsas så att detaljhandel inte kan möjliggöras.

Föreningen Gamla Carlskrona

Föreningen Gamla Carlskrona (FGC) har genom samråd beretts tillfälle att lämna synpunkter på rubricerade detaljplan för del av Sparre 3. Härmed får FGC avge följande yttrande.

Ärendet har varit föremål för beredning inom FGC:s Stadsmiljögrupp.

Planens huvudsakliga syfte att möjliggöra en mer flexibel användning lämnas utan erinran.

Men med hänsyn till att flera olika användningsområden kan bli aktuella såsom bland annat hotell är en viktig fråga planeringen av parkeringsplatser.

Av handlingarna i ärendet framgår av Undersökning:

Identifiering av omständigheter som talar för eller emot betydande miljöpåverkan Under rubriken ”Nu gällande detaljplan” att Planområdet omfattas av en detaljplan från 1988, ”Detaljplan för kvarteret Sparre m.m, (450/1988). Detaljplanen medger användningarna kontor, skola, idrott/fritid och kulturhistoriskt värdefull miljö. Maximalt 225 parkeringsplatser får anordnas på Kv Sparres gård. Genomförandetiden har gått ut.

En planändring genomfördes år 2014 (ÄDP 733/14) med syfte att ge möjlighet till att en större del av kvarteret skulle kunna tas i anspråk för parkering. I planändringen angavs att gården även i fortsättningen avses vara grusbelagd och ges en strikt enhetlig utformning över hela sin yta.

Parkeringsplatserna ordnas i rader med hjälp av pollare och kedjor.

FGC bedömer att en mer flexibel användning är ändamålsenlig men att det i det fortsatta planarbetet därför behövs en mer aktuell och djupare analys av parkeringsfrågan rörande Kv Sparres gård.

Kommentar: Behovet av parkering ska lösas inom kvartersmark, enligt kommunens riktlinjer för parkering (cykel och bil). Exakt parkeringsbehov beror på aktuell användning och prövas i samband med bygglov för ändrad användning. Inriktning och omfattning av byggnadens framtida användning kan begränsas om uppskattat parkeringsbehov inte kan redovisas och lösas. Kommunen ser inte behov av att någon ytterligare analys av parkeringsfrågan behöver tas fram under planarbetet än de uppgifter som finns på sidan 26 i planbeskrivningen.

Myndigheter, organisationer och bolag

Lantmäterimyndigheten

Detaljplan för del av Sparre 3, Trossö, samråd

Vid genomgång av planförslagets handlingar (daterade 2025-06-03) har följande noterats:

För plangenomförandet viktiga frågor där planen behöver förbättras

(Här redovisas synpunkter om sådana frågor som Lantmäteriet särskilt ska bevaka och sådant som vi uppfattar som nödvändigt att åtgärda för genomförandet av planen.)

VILKA BESTÄMMELSER AVGRÄNSAS AV SEKUNDÄRA EGENSKAPSGRÄNSER?

I detaljplanen används sekundära egenskapsgränser, men det anges inte vilken eller vilka planbestämmelser som avgränsas av de sekundära egenskapsgränserna. Detta gör att planen inte är tillräckligt tydlig i sin reglering. Boverket anger följande i PBL Kunskapsbanken på sidan om gränshierarki: *”Varken egenskapsgräns eller den sekundära egenskapsgränsen är på förhand knuten till någon eller några egenskapsbestämmelser utan kan användas för den egenskapsbestämmelse det behövs för i den enskilda detaljplanen. Om den sekundära egenskapsgränsen används är det viktigt att det tydligt framgår vilken bestämmelse den avgränsar. Detta kan framgå av listan med planbestämmelser.”*

Ett exempel där detta lösts på ett fungerande sätt är i en plankarta från Dorotea kommun – Detaljplan för del av Bergvattnet 12:1 där kommunen skrivit texten *”(begränsas av sekundär egenskapsgräns)”* efter bestämmelseformuleringen (texten) i den egenskapsbestämmelse som ska avgränsas av sekundära egenskapsgränser.

TOMTINDELNING

Enligt Plan- och bygglag (2010:900) Övergångsbestämmelser pkt 9 gäller följande: Fastighetsplaner enligt den upphävda plan- och bygglagen och tomtindelningar som före den 2 maj 2011 gäller som fastighetsplaner enligt 17 kap. 11 § i den upphävda lagen ska i fortsättningen gälla som detaljplanebestämmelser enligt 4 kap. 18 § i den nya lagen. Kommunen behöver på ett bättre sätt förklara vad som händer med tomtindelningsbestämmelserna inom planområdet.

Lantmäteriet vill i samband med detta upplysa om att det skulle uppstå ett osäkert rättsläge om det är så att en tomt enligt gällande tomtindelning delas. Tomtindelningen anger exakt hur hela fastigheten ska se ut. När en ny detaljplan ersätter en befintlig upphävs fastighetsindelningsbestämmelserna precis som alla andra bestämmelser inom det aktuella planområdet med automatik. Detta innebär att planområdesgränsen vid ny planläggning måste anpassas så att den inte dras rakt igenom det område som enligt tomtindelning är bestämt att bli en fastighet. Om så ändå görs är rättsläget oklart om vad som då gäller och det finns risk för problem vid framtida fastighetsbildning.

Delar av planen som bör förbättras

KONTROLLERA FASTIGHETSGRÄNSER AV VIKT FÖR PLANLÄGGNINGEN MED 0,025 METERS LÄGESOSÄKERHET

I planförslaget finns det användnings- eller planområdesgränser i samma läge som fastighetsgränser som är inlagda i den digitala registerkartan med mycket god lägesosäkerhet (0,025 meter). Denna lägesosäkerhet kan dock vara missvisande och det är möjligt att dessa fastighetsgränser inte har kontrollmätts när lägesosäkerheten sattes.

Vid övergången mellan referenssystemen RT 90 och nuvarande SWEREF 99 transformerades nämligen tusentals gränspunkter över hela landet utan kontroll i fält. Dessa fick lägesosäkerheten 0,025 eller 0,03 meter. Det har i efterhand visat sig att många av dessa punkter till exempel i områden med lokala stornät kan ha god ”intern” lägesosäkerhet, men inte ligga rätt i förhållande till SWEREF 99.

Lantmäteriet uppmanar därför kommunen att vara extra uppmärksam vid planläggning av områden där det förekommer gränser med just lägesosäkerheten 0,025 eller 0,03 meter, och vid behov kontrollmäta sådana gränser. Om ni kontrollmäter gränspunkter, se till att kommunen gör en så kallad DRK-leverans till ajourhållning-DRK@lm.se i överensstämmelse med DRK-avtalet. Då kommer det att framgå av fastighetsgränsernas redovisning i den digitala registerkartan att lägesosäkerheten är kontrollerad samt vilka punkter som har mätts in och vilka punkter som är transformerade utifrån inmätningarna.

KOMBINATION ENSKILD + ALLMÄN KVARTERSMARK

Det förekommer i planen en kombination av så kallad allmän kvartersmark (kvartersmark för annat än enskilt bebyggande) och enskild kvartersmark inom planområdet. Användningen skola betraktas i de flesta fall som allmän kvartersmark och till sådan mark hör inlösenregler. Enligt 6 kap. 13 § PBL har kommunen rätt att lösa sådan mark som ska användas för annat än enskilt bebyggande, om användningen för det avsedda ändamålet inte kan anses säkerställd. Markägaren kan även begära att kommunen löser in sådan mark enligt 14 kap. 14 § PBL.

Att kombinera allmän och enskild kvartersmark kan leda till problem, exempelvis kan det bli så att ingen byggnad för det allmänna ändamålet byggs och utan enbart för det enskilda. Inlösenrätten för det allmänna ändamålet finns då fortfarande kvar. I denna situation kan både fastighetsägaren och kommunen begära att kommunen ska lösa in området för det allmänna ändamålet trots att området är utbyggt för det enskilda ändamålet.

Lantmäteriet rekommenderar att kommunen så långt som möjligt skiljer enskild och allmän kvartersmark åt. Ett förslag är att specificera var den allmänna respektive den enskilda användningen gäller så att de hålls åtskilda, till exempel genom att införa 3D-redovisning i plankartan ifall den allmänna kvartersmarken och den enskilda ska gälla för olika plan i byggnaden.

Om förhållanden är sådana att kommunen ändå vill gå vidare med förslaget med kombination av enskild och allmän kvartersmark och gör bedömningen att eventuella problem eller risker med detta är små eller inga, så bör denna bedömning redovisas och motiveras i planbeskrivningen.

EVENTUELL ERSÄTTNING PÅ GRUND AV BESTÄMMELSER OM SKYDD AV KULTURVÄRDEN ELLER RIVNINGSFÖRBUD

Av planförslaget framgår inte den eventuella rätt till ersättning som en fastighetsägare kan ha när kommunen inför bestämmelser om skydd för kulturvärden eller rivningsförbud i detaljplanen. Regelverket behöver redovisas tydligt i fastighetskonsekvensbeskrivningen. Läs mer om regelverket om Skydd av kulturvärden respektive Rivningsförbud på Boverkets PBL Kunskapsbanken.

Kommentar: Vilka planbestämmelser som regleras av sekundär egenskapsgräns anges i planbeskrivningen i kapitlet om *Förklaring av planbestämmelserna*. I aktuell detaljplan är det bestämmelse för

markreservat för ledningar (u-områden) och upphävande av strandskydd som berörs. Efter samrådet har även plankartan kompletterats med informationen.

Planbeskrivningen har kompletterats med information om vad som gäller vid skydd av kulturvärden eller rivningsförbud i en detaljplan och fastighetsägarens eventuella rätt till ersättning.

Hela kvarteret Sparre, med undantag av Sparre 11, omfattas av en tomtindelning som ursprungligen inkluderade hela Trossö och kallas ”av ålder bestående”. Gällande planförslag innehåller ingen förändring av fastighetsindelningen, inga fastigheter ska nybildas eller ombildas. Därför anser kommunen inte att tomtindelningsbestämmelsen behöver upphävas. Detta är redovisat i planbeskrivningen under fastighetsrättsliga frågor.

Kommunen har diskuterat frågan om fastighetsgränsernas lägesosäkerhet med sin leverantör av mättjänster. Transformationen av fastighetsindelningen från RT 90 till Sweref 99 15 00 har skett med lokal anpassning genom kontrollmätning av de lokala stompunkterna, efter det har transformationen av fastighetsindelningen skett. Kommunen anser att fastighetsindelningen inte har större avvikelse än vad som är angivet i registerkartan. Inom aktuellt planområde ska ingen fastighetsbildning ske då planområdet omfattar endast en byggnad. Hela planområdet utgörs av kvartersmark och ingen allmän platsmark ska iordningställas. Kommunen är därför av den uppfattningen att lägesosäkerheten inte kommer att påverka ett genomförande av detaljplanen.

Risken att fastighetsägaren skulle tvinga kommunen att lösa in marken anses liten då användningen skola (S1) endast avser gymnasieskola. Någon annan skolform tillåts inte då det inte finns utrymme för tillräckliga friytor i utemiljö.

Det är inte heller möjligt att dela upp byggnaden i flera fastigheter.

Försvarmakten

Försvarmakten bedömer att planförslaget i sin nuvarande utformning inte riskerar medföra påtaglig skada på riksintresse för totalförsvarets militära del.

Bakgrund

Karlskrona kommun har berett Försvarmakten möjlighet att inkomma med synpunkter på samrådsförslag till ny detaljplan för del av Sparre 3.

Riksintressen för totalförsvarets militära del

Försvarmakten ansvarar, i enlighet med förordning (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden, för riksintressen för totalförsvarets militära del (3 kap. 9 § miljöbalken). Försvarmakten är som sektorsmyndighet ansvarig för att identifiera, samråda om, besluta om och presentera underlag för dessa riksintresseanspråk. Försvarmakten fattade beslut om nu gällande riksintressen och områden av betydelse för totalförsvarets militära del den 26 januari 2023 (FM2022-23088:1).

I begreppet militär del ingår även andra myndigheters områden och verksamhet så som Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI), Försvarets radioanstalt (FRA) och Försvarets materielverk (FMV), varför Försvarmakten företräder även dessa vad gäller riksintressen och samhällsplanering.

Av 3 kap. 9 § miljöbalken följer att mark- och vattenområden som är av riksintresse på grund av att de behövs för totalförsvarets anläggningar ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna.

Riksintressen för totalförsvarets militära del kan i vissa fall redovisas öppet och i andra fall inte. Huruvida ett riksintresse kan redovisas öppet eller inte baseras på en bedömning om en sådan redovisning skulle avslöja uppgifter som omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Exempel på områden av riksintresse för totalförsvarets militära del som redovisas öppet är övnings- och skjutområden på land och till havs, flottiljflygplatser och garnisoner. Riksintressen som inte redovisas öppet är sådana där öppet redovisad information om området och dess beskaffenhet riskerar att avslöja uppgifter vars röjande kan medföra betydande men för totalförsvaret eller i annat fall för rikets säkerhet. Sådana områden kan

exempelvis ha koppling till anläggningar för spanings-, kommunikations- och underrättelseändamål.

För en utförligare beskrivning av riksintressen för totalförsvarets militära del inklusive en företeckning av alla öppet redovisade riksintressen hänvisar Försvarsmakten till myndighetens riksintressekataloger. Katalogerna återfinns på Försvarsmaktens hemsida: www.forsvarsmakten.se/riksintressen.

Berörda riksintressen för totalförsvarets militära del

Aktuell detaljplan ligger inom *sjöövningsområde Hanö/Torbamn*, vilket är ett öppet utpekade område av riksintresse för totalförsvarets militära del enligt 3 kap 9 § andra stycket miljöbalken. Försvarsmaktens huvuduppgift är enligt myndighetens instruktion att försvara Sverige mot ett väpnat angrepp. För att kunna verka i enlighet med Försvarsmaktens uppdrag krävs områden där myndighetens fartygsförband kan genomföra övningsverksamhet, självständigt eller i samverkan med flyg- och helikopterförband. Marina skjutområden behövs för att uppnå och behålla förmågan till väpnad strid över, på och under vattnet. Utöver sådana områden krävs även sprängområden under vatten. Sjöövningsområden med skjut- och sprängområden utgör därför områden av riksintresse för totalförsvarets militära del enligt 3 kap. 9 § andra stycket miljöbalken.

Marin övningsverksamhet måste kunna genomföras på väst-, syd-, ost- och norrlandskusten med dess olika kust- och bottenförhållanden samt de skilda hydrologiska och meteorologiska betingelser som präglar respektive havsområde. Betydande skillnader mellan respektive havsområde inkluderar bland annat skillnader mellan olika kusttyper, olika bottendjup och bottenformationer, sikten i vattenmassan, varierande salthalter och saltlager, våghöjder, strömmar och vattentemperaturer. Försvarsmaktens uppdrag medför att alla myndighetens förmågor behöver kunna övas i samtliga marina miljöer under olika årstider och vid olika ljus- och mörkerförhållanden.

Försvarsmaktens uppdrag medför bland annat ett behov av att genomföra marin utbildnings- och övningsverksamhet med skarp ammunition i Sveriges havs- och kustområden. Sådana föreliggande behov understryker vikten av att den marina utbildnings- och övningsverksamheten bedrivs på ett sådant sätt att riskerna för såväl Försvarsmaktens personal som för civil sjö- och flygtrafik minimeras. Detta medför ett behov av hinderfrihet och att minimerad negativ omgivningspåverkan säkerställs inom de områden som mest frekvent nyttjas för övningsverksamheten.

För att säkerställa att ingen skada sker på de riksintressen som omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) och inte alls kan redovisas öppet på karta, är hela landets yta samrådsområde för objekt högre än 20 meter utanför sammanhållen bebyggelse och högre än 45 meter inom sammanhållen bebyggelse. Definitionen vad som är sammanhållen bebyggelse i detta sammanhang utgår från Lantmäteriets översiktskarta i skala 1:250 000.

Mer information om riksintressen för totalförsvarets militära del, de utpekade områdena och beskrivningar av dess värden finns att läsa i riksintressekatalogen på Forsvarsmaktens hemsida: www.forsvarsmakten.se/riksintressen

Forsvarsmaktens bedömning

Forsvarsmakten bedömer att planförslaget i sin nuvarande utformning inte riskerar medföra påtaglig skada på riksintresse för totalförsvarets militära del. För frågor i ärendet, kontakta handläggaren enligt ovan.

Beslut i ärendet har fattats av Anders Edholm, tjänsteförrättande chef för sektionen för fysisk planering vid Forsvarsstabens infrastrukturavdelning.

Kommentar: Synpunkterna noteras.

Räddningstjänsten i Östra Blekinge

Från räddningstjänstens sida finns ingenting att erinra angående detaljplanen under förutsättning att följande beaktas:

Byggnaden ska vara åtkomlig för räddningsinsatser. Avståndet mellan räddningsfordonens uppställningsplats och byggnadernas angreppspunkt ska understiga 50 meter. Om utrymning förutsätts ske med maskinstege eller hävare, ska avståndet från gatan, räddningsvägen eller uppställningsplats till husväggen vara högst 9 meter.

Om lägenheter ska anordnas som inte är genomgående behöver det finnas möjligheter till uppställning av höjdfordon längs med fasaden på kaserngården. För fasad mot Ronnebygatan fungerar uppställning på gatan.

Åtkomligheten för Räddningstjänsten skall beaktas, enligt kapitel 5:94 Boverkets byggregler (BFS 2006:12). Om gatunätet inte ger åtkomlighet för Räddningstjänstens fordon i samband med utrymning och släckinsats, skall en särskild körväg (räddningsväg) ordnas.

Kommentar: Synpunkterna noteras. Planområdet ligger väl åtkomligt för räddningsfordon både från Kyrkogatan och från kaserngården.

Region Blekinge & Blekingetafiken

Region Blekinge & Blekingetafiken meddelar att de ser positivt på förslaget och har inget att erinra.

Kommentar: Synpunkterna noteras.

Politiska partier

Inga politiska partier har yttrat sig över detaljplanen.

Nämnder, förvaltningar och kommunala bolag

Yttranden utan erinran har inkommit från följande: Äldrenämnden och Social- och funktionsstödsnämnden

Företag

Inga politiska företag har yttrat sig över detaljplanen.

Övriga inkomna yttranden

KW, musiker i Marinens Musikkår

Jag tycker det låter suveränt med en del som lägenheter till vikarier till Marinens Musikkår som också håller till på Sparre. Marinens musikkår har så gott som alltid någon/några tillresande, övernattande vikarier och därmed enormt höga hotellkostnader för dem i Karlskrona. Marinens musikkår hyr ju sina lokaler av kommunen och då skulle MMK kanske också kunna hyra en lägenhet i fd Boverkets lokaler och därmed sänka sina kostnader något. Dessutom skulle vikarierna ha extremt nära till jobbet!

Kommentar: Kommunen tackar för synpunkterna och tar dem vidare till fastighetsägaren.

Sändlista vid samrådet

Interna samrådsparter

Kommunstyrelsen
Kommunledningsförvaltningen
Drift- och servicenämnden
Funktionsstödsnämnden
Kultur- och fritidsnämnden
Äldrenämnden
Socialnämnden
Kunskapsnämnden
Arbetsmarknadsnämnden

För kännedom

Blekinge läns tidning
Sydöstran

Räddningstjänsten i Östra Blekinge
Affärsverken Karlskrona AB

Myndigheter och organisationer

Länsstyrelsen
Lantmäteriet
Försvarmakten
Polismyndigheten i Blekinge län
Trafikverket
Region Blekinge
Blekinge museum
PostNord
Skanova

Föreningar

Hyresgästföreningen
Fastighetsägarna Syd AB
Företagarföreningen KFH
Karlskrona Centrumförening
Föreningen Gamla Karlskrona

Sakägare

Fastighetsägare enligt förteckning